

Prošlogodišnju premiju tešku 8,8 miliona KM prikupljenu od naknade za obnovljive izvore struje, koju plaćaju građani uz račune za električnu energiju, podijelilo je 39 proizvođača u Republici Srpskoj, a najveći iznos, čak 2,4 miliona KM, doznačen je rogatičkom „Hidroinvestu“.

Mala hidroelektrana „Ustiprača“ koja je u sastavu ove firme, kako navode u Regulatornoj komisiji za energetiku RS, mjesečno je proizvodila 35,4 miliona kilovat časova, od ukupnih 112,9 miliona kilovata.

Sudeći po premijama, prošla godina bila je dobra i za „EHE“ iz Banjaluke sa zaradom od oko 1,7 miliona KM za mjesečnu proizvodnju 23,3 miliona kilovata. Teslički „Eling“, čija je mala hidroelektrana „Ilomska“ ove godine izgubila dozvolu, treći je na ovoj listi sa premijom od oko milion KM za proizvodnju 13,6 miliona kilovata.

Najniži iznos premije, 1.800 KM, zapao je derventske firmu „Martić“ koja je prikupljanjem solarne energije u sistemu mjesečno proizvodila oko 6.000 kilovata.

U elektro-sistemu trgovci, književnici, naftaši...

Zanimljivo je da je banjalučki „Mega elektrik“, u čijem su sastavu male HE „Velika Jasenja“ „Žeželja“ i „Žirija“, za mjesečnu proizvodnju oko četiri miliona kilovata, od premije zaradio oko 400.000 KM.

Preduzeće za trgovinu stočnom hranom „Gold-MG“, u vlasništvu nekadašnjeg načelnika Donjeg Žabara Gorana Mitrovića, za proizvodnju 56.600 kilovata struje iz biogasa zaradilo je oko 10.000 KM.

Da pokriva gotovo sve privredne oblasti dokazao je i Nenad Novaković, vlasnik izdavačke kuće „Besjeda“ i „Banjaluka college“, ali i direktor Narodnog pozorišta RS. Njegove dvije firme, u čijem sastavu su tri solarne elektrane, od premije su inkasirale oko 68.000 KM. „Fratello Trade“, poznat po proizvodnji i preradi morskih plodova, takođe je u elektro-sistemu RS, a njegove dvije solarne elektrane proizvele su 149.000 kilovata i za taj posao zaradile premiju od 35.500 KM.

Prostora za zaradu našla je i dobojska „Džungla“. Njena solarna elektrana mjesečno je prošle godine proizvodila oko 180.000 kilovata, a isplaćeno joj je oko 41.000 KM po osnovu premije, a da je proizvodnja struje unosan posao uvjerala se i prijedorska Toplana koja je za proizvodnju oko 231.000 kilovata dobila oko 43.000 KM.

Zarade nisu zaobišle ni naftnu industriju RS, pa je Rafinerija ulja Modriča svojom solarnom elektranom proizvela 125.000 i za to dobila oko 30.000 KM, dok je solarna elektrana „Nestro petrola“ proizvela oko 13.000 kilovata i to naplatila 4.000 KM.

Iako računi za struju stižu redovno, a i građani Republike Srpske isto tako moraju da ih izmiruju, u javnosti se nezvanično mogu čuti informacije da isplata premija kasni i po

nekoliko mjeseci. Međutim, u firmama koje su u elektro sistemu ne žele mnogo da govore o ovim problemima.

U trebinjskoj „Energani“, koja je za mjesečnu proizvodnju 1,1 milion kilovata, zaradila oko 136.000 KM, samo su kratko rekli da „sve funkcioniše“. Iz REERS na ovo pitanje nije nam stigao odgovor.

Premija nedovoljna, računi skuplji

Da dosad prikupljena premija nije dovoljna, svjedoči i najava da će već od 1. januara 2018. godine računi za struju biti skuplji za 0,7 odsto. Industrijskim potrošačima, kažu u REERS-u, nova odluka donosi poskupljenje od 0,9 odsto. Sa ovogodišnjih 0,0044 KM po kilovatu, naknada će biti povećana na 0,0053 KM.

REERS je odlučio da ponovo poveća naknadu za obnovljive izvore energije kako bi iz džepa građana u 2018. godini uzeo oko 25 miliona KM koje će proslijediti uglavnom privatnim proizvođačima struje.

„Uzimajući u obzir sredstva potrebna za funkcionisanje sistema podsticaja u 2018. godini i činjenicu da planirana neto potrošnja krajnjih kupaca u RS za 2018. godinu iznosi 3.702.830.000 kWh, naknada je utvrđena u iznosu od 0,0053 KM/kWh i primjenjivaće se od 1. januara 2018. godine“, stoji u nacrtu odluke, koja će, nakon što je Vlada RS odobri, biti objavljena u Službenom glasniku RS.

Samo u posljednje tri godine naknada za obnovljive izvore povećana je za 0,0028 KM po kilovatu, a računi su bili veći za više od dvije KM mjesečno. Naknada je 2016. godine iznosila 0,0025 KM po kilovatu, ove godine je povećana na 0,0044 KM, a posljednja cifra koja će udariti na budžete domaćinstava veća je za 0,009 KM po kilovatu.

Hidroelektrane u pogonu, „Ilomska“ i definitivno bez dozvole

U REERS vode računa o povećanju premija, koje svakako moraju stići i na račune 18 hidroelektrana u sistemu.

Napominju da tri male hidroelektrane nisu u sistemu podsticaja budući da se radi o objektima koji su ranije izgrađeni i nemaju pravo na podsticaj u skladu sa odredbama Zakona o obnovljivim izvorima energije i efikasnoj kogeneraciji.

„Imamo i jednu malu hidroelektrana kojoj je poništeno pravo na podsticaj u maju 2017. godine“, naveli su u REERS.

Riječ je, kako je CAPITAL ranije pisao, upravo o MHE „Ilomska“ u Kneževu, koja je izgubila dozvolu za proizvodnju električne energije, jer je Okružni sud Banjaluka poništio ekološku dozvolu izdatu od Ministarstva za prostorno uređenje, građevinarstvo i ekologiju.

Zanimljivo je da je „Eling“, koji je izgradio ovu MHE, sakrio ovu vrlo važnu činjenicu od Komisije koja je to otkrila naknadno, u proceduri provjere dostavljenih podataka.

BiH; Građani Srpske privatnim elektranama dali 8,8 miliona KM

Izvor: capital